



ת"פ 4461/03/15 - מדינת ישראל נגד יניק חרבון

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 4461-03-15 מדינת ישראל נ' חרבון

בפני
כבוד השופט אליהו ביתן
בעניין:

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: יניק חרבון

גזר דין

כללי

1. לאחר שמיעת שלושה עדי תביעה, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו, שאלה עיקריהן -

בתאריך 04.10.14 בסמוך לשעה 21:25, ברחוב הרצל באשדוד, הנאשם נהג ברכב פרטי. הוא התקרב לצומת רחובות בו הוסדרה התנועה על ידי רמזור, חצה אותו בנסיעה ישר והחל לצאת ממנו. באותה העת, גב' פופוסוי זינאידה - יליד 1967 - חצתה את הכביש במעבר החציה שביציאה מהצומת, משמאל לימין ביחס לכיוון נסיעת הנאשם, כאשר בכיוון חצייתה דולק אור אדום להולכי רגל. רכב הנאשם פגע עם חזיתו בהולכת הרגל, ומעוצמת הפגיעה השמשה הקדמית של הרכב נופצה, נגרם כיפוף משמעותי במכסה המנוע והמראה הימני נשברה. הולכת הרגל הוטלה כלפי מעלה, נפלה על הכביש ונותרה לשכב במקום התאונה. היא נחבלה חבלות חמורות ופונתה על ידי מד"א לבית החולים כשהיא מחוסרת הכרה. היא אושפזה בבית החולים במצב קשה, כשהיא מורדמת ומונשמת, ואובחנה כסובלת מפגיעה רב מערכתית שהתבטאה בחבלת ראש קשה, בשברים מרובים בעצמות הגולגולת והפנים, דימום תוך מוחי, שברים בעמוד שדרה, שברים בגוף וחבלות באיברים הפנימיים.

לאחר התאונה, הנאשם לא עצר את רכבו במקום התאונה או קרוב לו על מנת לעמוד על תוצאות התאונה ולא הזעיק עזרה כלשהי, והמשיך בנסיעה רצופה לביתו.

הנאשם הסגיר את עצמו למשטרה לאחר כשעתיים וחצי מקרות התאונה, לאחר שלמד מאמצעי התקשורת כי המשטרה מחפשת אחריו.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות, כאמור, הוא הורשע בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה, לפי סעיף 64א' (ג) לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א-1961.

עמוד 1



3. בהסדר הטיעון הוסכם בין הצדדים שהתביעה תעתור להטיל על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל והנאשם יטען לעניין רכיב המאסר בפועל כהבנתו. עוד הוסכם, שהנאשם יפצה את המתלוננת בסכום של 10,000 ₪ ויוטל עליו מאסר על תנאי, והוסכם, שכל צד יטען כראות עיניו ביחס לרכיב הפסילה בפועל של רישיון הנהיגה.

תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן הגיש תסקיר על הנאשם, בו צוינו, בין היתר, הדברים הבאים:

הנאשם בן 26, מאורס. יליד צרפת. עלה לארץ בשנת 2009. בוגר 12 שנות לימוד ושירות צבאי בצה"ל. עובד כנהג חלוקה בחברת "קוקה קולה". מתגורר עם הוריו באשדוד. מגיל צעיר נהג לסייע כלכלית להוריו, לנהל משק בית ולטפל בהם מאחר ושני הוריו סובלים מבעיות רפואיות, מוגבלים בתפקודם ותלויים בזולת. לנאשם אח בכור שחי בצרפת, ואחות בת 29 המתגוררת באשדוד עם משפחתה. הנאשם תיאר את השתלבותו בארץ כתקינה ואת משפחתו כנורמטיבית.

מגיליון רישום פלילי ותעבורתי עולה כי לא נידון בעבר.

בהתייחס לעבירה, הנאשם מקבל אחריות על ביצועה ומכיר בתוצאות מעשיו. אינו מטשטש וממזער את חומרתה, על אף שהנפגעת חצתה א הצומת באור אדום. הביע חרטה על כך שלא עצר והגיש עזרה. תיאר רגשות של פחד, בלבול וזעזוע. מאז התאונה מתאר סימפטומים פוסט טראומטיים.

שירות המבחן המליץ על הטלת מאסר בפועל כענישה מוחשית ומרתיעה, וזאת לאור חומרת העבירה, מאפייניה, נסיבותיה ותוצאותיה, תוך שקילת מצבו הנפשי, גילו הצעיר, ומצבו המשפחתי.

טענות הצדדים

1. ב"כ המאשימה טען, כי מתחם העונש ההולם לעבירת ההפקרה בה הורשע הנאשם, נע בין 20 חודשים ל- 4 שנות מאסר בפועל ובין 5 ל- 10 שנות פסילת רישיון נהיגה. ציין, כי פקודת התעבורה תוקנה והעונש המירבי הקבוע לעבירת ההפקרה בחלופה בה הורשע הנאשם הוא 14 שנות מאסר. עמד על חומרת מעשי הנאשם בנסיבותיהם, על הערכים החברתיים שנפגעו ועל הצורך בהרתעת הרבים. הפנה לפסיקה. עתר להטיל על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי לנפגעת בסך 10,000 ₪, פסילה ממושכת מלהחזיק רישיון נהיגה ברף העליון של המתחם שהוצע, ופסילה על תנאי.

2. ב"כ הנאשם טען, כי נסיבות העבירה הן ברף הנמוך של החומרה. הנאשם לא הבין מיד שפגע בבן אדם, ולאחר זמן קצר התעשת, ניגש לתחנת המשטרה ודיווח על התאונה. טען, כי פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה דנים בנאשמים שהגיעו למשטרה כעבור זמן ארוך יחסית, או שהמשטרה הגיעה אליהם, ובחלק מהמקרים נעשו מעשים של שיבוש הליכי חקירה. הדגיש כי הנאשם לא היה אשם



בגרימת התאונה. וביקש לזקוף לזכותו את הודאתו בשלב מוקדם יחסית של ניהול התיק. הפנה לפסיקה. ציין כי תסקיר שירות המבחן חיובי, וטען כי הנאשם בחור חיובי, נורמטיבי ואין טעם בשליחתו למאסר. עתר להטיל על הנאשם עונש מאסר בעבודת שירות ושהפסילה שתוטל תהיה מידתית. הגיש מסמכים על הצטיינות הנאשם בשירותו הצבאי ועל כך שהוא משרת במילואים.

3. ארוסת הנאשם, ואביו, העידו לטובתו. אביו סיפר כי הנאשם עוזר בפרנסת המשפחה ומסייע לו ולאמו של הנאשם בהתנהלות היומיומית. ומסר, כי מאז התאונה הנאשם עצבני ומתוח.

ארוסת הנאשם העידה, כי לפני התאונה הנאשם היה אדם עם שמחת חיים ואהב לבלות, ומאז התאונה הוא סובל מסיזמים והשמנת יתר, הוא לא יוצא לבלות ולא נמצא בקשר עם חברים.

4. הנאשם סיפר כי הוא עומד להתחתן וסיפר כי הוא שמח לעשות מילואים כשהוא נקרא. ומסר, כי הוא חושב כל הזמן על מה שקרה ומצטער על כך.

דין והכרעה

1. הנאשם פגע עם רכבו בהולכת רגל שחצתה את הכביש באור אדום. היא הועפה באוויר ונפלה לכביש ונגרמו לה חבלות חמורות. השמשה הקדמית של הרכב נופצה ומכסה המנוע והמראה הימנית של הרכב נפגעו. לאחר התאונה הנאשם המשיך בנסיעתו מבלי לעצור ולעמוד על תוצאות התאונה ומבלי להזעיק עזרה ורק לאחר כשעתיים וחצי הוא הסגיר את עצמו למשטרה.

2. הערכים החברתיים העיקריים המוגנים בעבירת הפקרה אחרי פגיעה הינם, קדושת החיים, ושמירת הגוף של נפגעי תאונות הדרכים. לצדם, מוגנים בעבירה זו הערכים החברתיים של קיום חקירה משטרתית ממצה לבירור נסיבות התאונה והגורמים לה והבאת האחראים לדין, והפנמת ערכים של עזרה הדדית וסולידריות חברתית.

"מטרתה המרכזית של הנורמה הקבועה בסעיף 64א' לפקודת התעבורה היא להבטיח מתן עזרה מיידית לנפגע בתאונה על-ידי נהג שהיה מעורב בתאונה ונמצא במקום, ולהגן בכך על חייו ועל שלומו הגופני של הנפגע. בד בבד, היא נועדה גם למנוע מנהג מלחמוק מאחריות לתאונה, ולהקל על רשויות אכיפת החוק לברר כיצד נגרמה התאונה ומי אחראי לה ... הנורמה של איסור על הפקרה, מעבר לתכליתה להגן על הנפגע ולהקל על אכיפת החוק ביחס לנהגים עבריינים, נועדה לעגן במשפט את החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לזולתו שנפגע, לדאוג לשלומו ולהציל את חייו. חובה מוסרית זו קיבלה לבוש משפטי מחייב במסגרת חוק המשקף קיומה של אמנה חברתית המושתתת על יסודות שלאתיקה וערכים אנושיים. היא משקפת



התפתחות בתפיסה בדבר החובה להושיט עזרה לאדם המצוי בסכנה בכלל, ולנפגע בתאונה בפרט.
היא מרחיבה את החובה החוקית של אדם להושיט עזרה לאדם אחר המצוי בסכנה". - ע"פ
5000/08 סומך נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו](22.03.09)

בנסיבות המקרה, שיפורטו בהמשך, מידת הפגיעה בערכים החברתיים האמורים הינה בינונית.

3. החוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 101), התשע"ב-2011, החמיר את הענישה על עבירת ההפקרה לאחר פגיעה, תוך קביעת שלוש חלופות, מדורגות בחומרתן, המתייחסות למצבים שונים של הפקרה לאחר פגיעה ולוקחות בחשבון את היסוד הנפשי הכרוך במעשה ואת חומרת הפגיעה שנגרמה לאדם בתאונה. החלופה בה הורשע הנאשם, הקבועה בסעיף 64א'(ג), היא החמורה מבין השלוש והעונש המרבי הקבוע לה הוא 14 שנות מאסר.

4. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת הפקרה אחרי פגיעה, מדגישה את הצורך בהרתעה מפני ביצוע העבירה, והקו הכללי שלה הוא של החמרה.

בע"פ 748/15 דוד מגור נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2015.05.04), המערער נהג במונית בהיותו פסול לנהיגה ופגע בהולכת רגל כבת 85 שחצתה את הכביש בזמן שהרמזור בכיוון חצייתה היה אדום. הולכת הרגל הופלה על מכסה המנוע, פגעה בשמשת חזית הרכב וניפצה אותה. היא הוסעה על גבי מכסה המנוע מספר מטרים ונפלה לכביש. נגרמו לה, שבר בארובת עין ושברים באגן ובעמוד השדרה והיא נותרה לשכב על הכביש כשהיא מדממת מהראש. המערער לא עצר את המונית לאחר התאונה, המשיך בנסיעה ועזב את המקום מבלי להזעיק עזרה. הנפגעת פונתה מהמקום באמצעות אמבולנס שהוזמן על ידי עובר אורח. המערער חזר למקום התאונה כעבור כ-40 דקות ומשנוכח שאין איש במקום, הסגיר את עצמו למשטרה.

המערער הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגה בפסילה ובהפקרה לאחר פגיעה - עבירות לפי סעיפים 67 ו-64א'(ג) לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 ובית המשפט המחוזי גזר עליו 13 חודשי מאסר בפועל; פסילת רשיון נהיגה למשך 7 שנים; ו-12 חודשי פסילה על תנאי, למשך שלוש שנים.

בית המשפט העליון דחה את ערעורו על חומרת העונש וקבע-

"העבירה של 'פגע וברח' מיוחדת במובנים שונים. הדין דורש כי המעורב בתאונה ייקח אחריות, כאשר הדגש הוא על נפגע העבירה. כך, בין אם הנהג אשם בתאונה ובין אם לאו. נדמה כי הדרישה להושיט עזרה, המוטלת על הנהג, מובנת ואנושית ביסודה. המחוקק רואה עבירה זו בחומרה רבה. בשנים האחרונות הגדיל את העונש המרבי הקבוע לצידה. בנסיבות אלו, אין לומר כי עונש המאסר שנגזר על המערער חמור. הוא אף נוטה לקולא. ... לענישה בעבירה של 'פגע וברח' תכליות חברתיות שונות, כולל הרתעת הרבים. לכן, אין אנו מוצאים הצדקה להתערב בעונש המאסר שהוטל על המערער.



בע"פ 3754/14 חיים גורמזנו נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2014.11.11) המערער נהג ברכב בשעת ערב ופגע בהולך רגל שחצה את הכביש. כתוצאה מהפגיעה, הולך הרגל הושלך אל השמשה הקדמית של הרכב, ניפץ אותה ואחר כך הוטח אל מכסה המנוע ונפל אל מתחת לגלגלי הרכב. מיד לאחר התאונה המערער עצר את רכבו, הבחין בהולך הרגל השרוע פצוע על הכביש ולמרות זאת, נסע לאחור, עקף את הולך הרגל ונמלט מהמקום בנסיעה מבלי להזעיק עזרה. להולך הרגל נגרמה פגיעת ראש קשה בעטייה הוא משולב כיום במסגרת טיפול סיעודי. בחוות דעת פסיכיאטרית על המערער צוין, כי טרם התאונה הוא סבל במשך שנים מתסמיני חרדה משמעותיים, ושתגובתו לתאונה הושפעה במידה רבה ממצבו הנפשי. וצוין, כי עונש מאסר בפועל יגביר את הסכנה להחמרת התחלואה הנפשית של המערער. בית המשפט המחוזי ציין כי חרף המלצת שירות המבחן וחוות הדעת הפסיכיאטרית, אין מנוס מהטלת מאסר ממשי על המערער, קבע כי מתחם העונש ההולם את המעשה הינו בין 18 חודשי מאסר בפועל ל-5 שנות מאסר בפועל, וגזר על המערער 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי ופסילת רישיון נהיגה למשך 7 שנים.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המערער על חומרת עונשו, העמיד את תקופת המאסר שלו על 14 חודשים, וקבע-

"...סעיף 64א(ג) לפיו הורשע גם המערער בעניינו, אינו דורש קשר סיבתי בין ההפקרה ובין תוצאות התאונה ומסתפק בתוצאה הקשה של התאונה כשיקול להחמרה בענישה עם נהג הרכב המפקיר... הנה כי כן, עבירת ההפקרה אחרי פגיעה היא עבירה לעצמה והעובדה שהנהג המפקיר אינו אחראי לקרות התאונה אינה משפיעה על התגבשותה, אך עובדה זו בהחלט נושאת משקל לעניין העונש... התנהגותו של המערער במקרה דנן כמי שפגע בהולך הרגל וברח מן המקום בלא להזעיק עזרה ואף בלא לדווח על התאונה לאחר מכן, ראוייה לגינוי ולהוקעה ועל כך אין חולק. בהתנהגותו זו הפר המערער - גם אם לא גרם לתאונה - את החובה המוסרית והחוקית המוטלת על מי שמעורב באירוע כזה "לסייע לנפגע, לדאוג לשלומו, ולהציל את חייו" (ע"פ 5867/09 קרביאשוילי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (22.6.2010)). עם זאת, מתחם הענישה שקבע בית המשפט קמא (בין 18 חודשי מאסר בפועל לחמש שנות מאסר בפועל) הינו מחמיר לעומת מדיניות הענישה בה נקטו בתי המשפט לאחר התיקון במקרים דומים של הפקרה אחרי פגיעה בלא שהאחריות לעצם קרות התאונה הוטלה על מבצע העבירה. כך למשל **בעניין נתנוב**, שהורשע אף הוא בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה, הועמד **מתחם העונש ההולם על טווח שבין 12 ל-48 חודשי מאסר** ובאותו מקרה התייחס מתחם הענישה גם להרשעותיו של הנהג בעבירות של נהיגה בשכרות, מסירת ידיעה כוזבת ונהיגה ברכב שרישיונו פקע. **בעניין פראן**, נדון עניינו של נהג אשר פגע בעוצמה בשני הולכי רגל והפקירם. המערער הורשע בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה, ובעבירה של נהיגה מעל למהירות המרבית המותרת ובית משפט זה התערב לקולה בגזר דינה של הערכאה הדיונית בהעמידו את **מתחם הענישה על טווח שבין 10 חודשי מאסר ל-30 חודשי מאסר בפועל**, וגזר את עונשו של המערער ל-14 חודשי מאסר בפועל... **מכל האמור לעיל עולה כי מתחם הענישה שקבע בית המשפט קמא החמיר במידת מה עם המערער, באופן המצדיק את התערבותו של בית משפט זה. ואולם, בהינתן הוראות התיקון, אציע להעמיד את מתחם הענישה בנסיבות המקרה דנן**



ובייחוד נוכח פציעתו הקשה של המתלונן, על טווח שבין 12 חודשי מאסר בפועל ל-40 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 3304/14 סולטאן פראן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2014.10.21) המערער, יליד 1993, נהג בשעת לילה ברכב במהירות 65 קמ"ש, במקום בו המהירות המרבית המותרת הינה 50 קמ"ש, ופגע ברכבו בשני הולכי רגל, בני זוג, שחצו את הכביש, בעוצמה רבה שהעיפה אותם על הכביש. לאחר התאונה, הוא נמלט מהמקום בנסיעה מהירה, פגע ברכב שנסע מולו בנתיב הנגדי, ולא עצר כדי לברר את מצבם של הולכי הרגל או להושיט להם עזרה. עוברי אורח הזעיקו את כוחות ההצלה אשר פינו את הולכי הרגל לבית חולים. כתוצאה מהתאונה, שני הולכי הרגל נפצעו באורח קשה - הגבר אושפז במחלקה לטיפול נמרץ לאחר שנשקפה סכנה לחייו, כשהוא סובל מדימום מוחי, שברים בפנים ובגפים ופגיעות בריאות. האשה סבלה מחבלות קשות בחזה ומשברים רבים בצווארה, בעמוד השדרה וברגלה.

בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם לנסיבות המקרה נע בין 15 ל-40 חודשי מאסר וגזר על המערער 18 חודשי מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על-תנאי; שלילת רישיון לעשר שנים; ופיצוי לנפגעים בסך 20,000 ש"ח. עוד נקבע, שהרכב בו נהג המערער יחולט, מחצית מהסכום שיתקבל ממכירתו תועבר לקופת המדינה והיתרה לבני-הזוג שנפגעו.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המערער על חומרת עונשו, הפחית את עונש המאסר שלו ל- 14 חודשים וקבע-

"... אין ספק כי מעשהו חמור, כאשר נסע מעל למהירות המותרת, פגע בשני הולכי רגל ונמלט מהמקום. ואולם, כידוע, בקביעת מתחם העונש יש להתחשב גם במדיניות הענישה הנוהגת (סע' 40ג לחוק), ובעניין זה דומני כי היה מקום ליתן משקל רב יותר למדיניות הענישה שהתוותה בבית משפט זה ביחס למקרים דומים, בגדרם הושתו עונשים קלים יותר. כך למשל, בע"פ 1825/14 סרחאן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (7.7.2014), נקבע מתחם העונש בגין הרשעה לפי סעיף 64א(ב) בטווח שבין 6-36 חודשי מאסר, כאשר על המערער, נהג צעיר, נגזרו 8 חודשי מאסר. בע"פ 59/14 פרלמן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.7.2014) נקבע מתחם העונש בין 8-30 חודשי מאסר, כשהעונש הועמד על 8 חודשי מאסר. כמו-כן, בע"פ 1902/14 מדינת ישראל נ' נתנוב [פורסם בנבו] (1.7.2014), בו נדון עניינו של נהג אשר הורשע בעבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה לאחר שהפקיר נפגעים בעודו נוהג שיכור וללא רישיון בתוקף, נקבע מתחם העונש בטווח שבין 12-48 חודשי מאסר והעונש הוצב על 20 חודשי מאסר. גם עיון בפסיקה שקדמה לתיקון 113 לחוק ולתיקון 101 לפקודה מלמדת על ענישה קלה יותר במקרים הדומים לעניינו, כאשר, למשל, בע"פ 1990/07 ליזמי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.5.2007) נגזרו על המפקיר 8 חודשי מאסר כאשר עקב התאונה נ ג דם; ובע"פ 5000/08 סומך נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (22.3.2009) נגזרו במקרה דומה 10 חודשי מאסר, אף שדובר בהפקרה ברשלנות. כן אציין את ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.1.2011) בגדרו ציין השופט עמית כי בעבירות הפקרה "שניצבות לבדן" (ללא אחריות לתאונה) נע העונש בטווח שבין 9 ל-24 חודשי מאסר. **מהמקובץ לעיל מסקנתי**



היא כי מתחם העונש שנקבע בגזר הדין מחמיר מעט עם המערער באופן המצריך את התערבותו. לפיכך אציע כי המתחם לגבי מעשה העבירה שנדון

בעניינינו ייקבע בטווח שבין 10 לבין 30 חודשי מאסר."

5. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה -

הנאשם פגע עם רכבו בהולכת רגל כבת 50. הפגיעות היכולות להיגרם להולך רגל מפגיעה ישירה של רכב נוסע בגופו, קשות וחמורות. כל אחד יודע זאת. כאן, מעוצמת הפגיעה של הרכב בהולכת הרגל, היא הוטחה על השמשה הקדמית של הרכב והשמשה נפצה. ניפוץ השמשה התרחש מול עיניו של הנאשם, תרתי משמע. בנסיבות, הנאשם, ככל אדם סביר, ידע שפגיעת רכבו בהולכת הרגל עלולה לגרום לה לפגיעות גופניות משמעותיות, המחייבות הגשת עזרה רפואית מיידית. למרות זאת, הוא לא עצר את רכבו ולא ניגש לברר את מצב הנפגעת ואף לא התקשר לשירותי ההצלה להזעיקם לעזרת הנפגעת.

כמובן שהנאשם לא תכנן מראש להיות מעורב בתאונה ולהפקיר את מי שיפגע בה, ואולם, אין גם לומר כי עבירת ההפקרה לאחר פגיעה שהוא עבר, היתה "רגעית" ו"ספונטאנית". בנסיבות מסוימות, אי עצירה של נהג רכב המעורב בתאונה מיד לאחר התאונה, יכולה להיות "ספונטאנית" וללא מחשבה, מתוך סערת רגשות הכרוכה באופן טבעי במצב מטלטל, אולם בעניינינו, הנאשם היה מודע לפגיעה בהולכת הרגל והמשיך בנסיעה רצופה לביתו מבלי לעצור על מנת לעמוד על תוצאות התאונה ומבלי להזעיק עזרה והוא הסגיר את עצמו למשטרה רק כעבור כשעתיים. התנהגותו מלמדת על בחירה מודעת ומכוונת לעזוב את המקום.

הנאשם חצה את הצומת בה נסע, כשהאור ברמזור היה ירוק, והנפגעת חצתה את הכביש כשהאור ברמזור הולכי-הרגל היה אדום. הנאשם איננו אשם בגרימת התאונה.

התאונה התרחשה בשעת ערב, בטבורה של עיר, ולא במקום או בנסיבות שאין איש היכול להזעיק עזרה עבור הנפגע.

הנאשם הסגיר את עצמו למשטרה, מיוזמתו, בתוך כשעתיים-שעתיים וחצי מזמן התאונה, בזמן שבוחן התנועה עדיין היה בזירה ובחן את התאונה.

הנאשם ביצע את העבירה בעצמו, לבדו, ללא השפעה של אחרים עליו.

מטבע הדברים, קשה לדעת האם במקרה זה התנהגות הנאשם החמירה את מצב הנפגעת. התביעה לא הביאה ראיות על כך וגם לא הובהר כמה זמן לאחר התאונה דווח עליה לגורמי ההצלה. אולם, ככלל, ככל



שהפגיעה חמורה יותר כך גדלה החשיבות של מיידיות קבלת העזרה הרפואית ושל זמן ההגעה לבית חולים, וכאן, הפגיעות שנגרמו לנפגעת, קשות ומשמעותיות.

הזזת רכב המעורב בתאונה ממקום התאונה, כשלעצמה, גורמת נזק לאפשרות לחקור את התאונה בתנאים מיטביים. מעשה הנאשם פגע, מטבעו, בסולידריות החברתית וגרם לתחושה ציבורית לא נעימה, המתעוררת בעקבות מצבים כאלה.

הנזק שיכל להיגרם מאי עצירת הנאשם במקום התאונה ומאי הזעקת עזרה מתאימה על ידו, הינו בין היתר, חוסר האפשרות לקבוע מיהו הנהג שהיה מעורב בתאונה ומה היה מנגנון התרחשותה, והחמרת מצבה הרפואי של נפגעת התאונה.

נראה שהנאשם עשה את שעה על מנת להתחמק מהתוצאות הכרוכות בעובדת היותו

הנהג הפוגע.

6. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם ובין העונש שיוטל עליו; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; אני קובע כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה כאן הוא בין 10 ל- 30 חודשי מאסר בפועל ובין 3 ל- 6 שנות פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה.

7. המאשימה הפנתה בטיעוניה לעונש למספר פסקי דין וביקשה ללמוד מהם לענייננו. עיון בפסקי הדין מלמד כי נסיבות המקרים שנדונו בהם שונות וחמורות מענייננו, ומשכך אין בעונשים שהוטלו שם כדי ללמד על העונש הראוי לנאשם כאן.

בת"פ 35853-09-11 מדינת ישראל נ' סירחאן, בו הוטלו על הנאשם 4.5 שנות מאסר בפועל, דובר במי שהורשע **לאחר שמיעת הוכחות**, בביצוע עבירות של **הפקרה לאחר פגיעה, נהיגת רכב ללא ביטוח, נהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה לנזק לאדם, ואי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חצייה**. כמו כן, הנאשם ואביו הורשעו בעבירות של **שיבוש מהלכי משפט וקשירת קשר לביצוע עוון**. הנאשם פגע ברכבו בהולך רגל שחצה כביש במעבר חצייה כדין, נקבע **שהנאשם אחראי לקרות התאונה**. כתוצאה מהתאונה, נפצע הנפגע קשה, ואושפז במצב גוטטיבי. לאחר התאונה, הנאשם 1 נסע לביתו ושני הנאשמים קשרו קשר לשבש חקירת משטרה עתידית, להסתיר את עובדת נהיגתו של הנאשם 1 בתאונה ולהעלים את הראיות הנוגעות לתאונה. לשם מימוש הקשר, רחץ מי מהנאשמים את החלק הקדמי של הרכב וחלק מהכנף הקדמית השמאלית, המקום בו פגע הנאשם 1 עם הרכב בנפגע. בנוסף, מסרו הנאשמים גרסאות שקריות בחקירת המשטרה.



בת"פ 36216-09-12 מדינת ישראל נ' שושן ברבי, הורשע הנאשם בשלוש עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה, בעבירה של שיבוש מהלכי משפט, בעבירה של הדחה בחקירה, בעבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית ובעבירה של שימוש בסם מסוכן לצריכה עצמית. אולם, כמפורט בפסק דינו המקיף של בית המשפט העליון בערעור הנאשם - **ע"פ 4927/14 אורן חנונה, שושן ברבי, נ' מדינ"י (פורסם בנבו. מיום 21.1.15)** (אותו התביעה לא איזכרה), המדובר במקרה יוצא דופן לחומרה מבחינת המעשים והתוצאות, במסגרתו ביצע המערער עבירות רבות, חמורות, שהצדיקו קביעת מתחם עונש הולם גבוה והטלת עונש מאסר כבד.

בע"פ 3664/11 מדינת ישראל נ' מחמד רשיד הורשע המערער בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה, נהיגה ברשלנות אשר תוצאתה חבלה של ממש, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף וללא ביטוח, ושהייה בלתי חוקית בישראל. בית המשפט העליון החמיר בעונשו בהתחשב בנתונים הבאים - הנאשם הוא פלסטיני ששהה בישראל שלא כדין. הוא נהג במשאית מבלי שהיה בידו רישיון נהיגה ישראלי, וללא ביטוח. תאונת הדרכים נגרמה באשמתו, ברשלנות גבוהה. בתאונה נפגע נהג רכב אחר בצורה קשה מאוד. ועברו התעבורתי של הנאשם כולל עשרות הרשעות קודמות.

8. גם פסקי הדין אליהם הפנתה ההגנה, אינם מתאימים לענייננו. חלק גדול מהם ניתנו על ידי בתי משפט השלום, בפניהם נדונו הנאשמים על עבירה קלה מזו של הנאשם כאן. בחלקם, נסיבות הפגיעות וחומרתן, קלות משמעותית מאשר בענייננו. בחלקם, גזרי הדין ניתנו במסגרת הסדרי טיעון שבגדרם הסכימו הצדדים על עונש המאסר או שהתביעה הגבילה עצמה בטיעוניה למרכיב זה של העונש. ובפסק הדין היחידי מתוך אסופת פסקי הדין שהגישה ההגנה, שניתן על ידי בית המשפט העליון - ע"פ 7936/13 לוי נ' מדינ"י (פורסם בנבו. מיום 16.12.14) - ערעור המערער על העונש התקבל ותקופת המאסר שנקבעה לו הופחתה ל- 26 חודשים.

9. הנאשם כבן 26, רווק, עומד להתחתן. הוא נעדר עבר פלילי ותעבורתי. הוא עלה מצרפת לישראל לפני מספר שנים, שירת שירות צבאי מלא והוא משרת במילואים. הוא עובד. אורח חייו נורמטיבי. והוא תומך בהוריו החולים.

10. בגזירת העונש המתאים לנאשם, אני מתחשב בגילו הצעיר; בנסיבות חייו; בהודאתו; בעובדה שזהו מאסרו הראשון; בפגיעה הצפויה של המאסר בו, בהוריו הנעזרים בו, ובארוסתו; במצבו הרגשי והנפשי מאז התאונה; ובסיכויי שיקומו.

11. העבירה של הפקרה אחרי פגיעה מתרחשת בהקשר לאירוע תאונתי, מפתיע ובלתי צפוי, הקורה כהרף עין, שפעמים רבות הוא טראומתי ומזעזע את הנפש. יש כאלה העוזבים את מקום התאונה כדי להתחמק מאחריותם לה ומההליכים והעונש הכרוכים בה, ויש כאלה העוזבים את המקום משום שהם מתקשים להכיל את הסיטואציה הקשה והטעונה. ההנחה היא שיש בכוחה של הרתעה עונשית להשפיע על הכוונת ההתנהגות, בשני המצבים המתוארים (ראה ע"פ 7936/13 לוי נ' מדינ"י,



שהוזכר לעיל, פסקה 43). משכך, יש טעם בהטלת עונש מרתיע על אלה המבצעים עבירה של הפקרה אחרי פגיעה, שישפיע על הציבור להימנע מהעבירה.

12. בסופו של דבר, סוג ומידת העונש צריכים להלום לחומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ולמידת אשמו של הנאשם, וכאן, מרכיבים אלה מצדיקים הטלת מאסר בפועל לתקופה ממשית.

"הפקרת אדם לאחר תאונה יש בה מימד חמור במיוחד. מימד זה בא לידי ביטוי בפן הבלתי מוסרי אשר מתנוסס מעל מעשה קשה זה. זהו אותו פן אשר מזעזע את הנפש ומעורר את סלידתנו העמוקה. 'הנורמה של איסור על הפקרה, מעבר לתכליתה להגן על הנפגע ולהקל על אכיפת החוק ביחס לנהגים עבריינים, נועד לעגן במשפט את החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לזולתו שנפגע, לדאוג לשלומו ולהציל את חייו. חובה מוסרית זו קיבלה לבוש משפטי מחייב במסגרת חוק המשקף קיומה של אמנה חברתית המושתתת על יסודות של אתיקה וערכים אנושיים. היא משקפת התפתחות בתפיסה בדבר החובה להושיט עזרה לאדם המצוי בסכנה בכלל, ולנפגע בתאונה בפרט. היא מרחיבה את החובה החוקית של אדם להושיט עזרה לאדם אחר המצוי בסכנה' (ע"פ 5000/08 סומך נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.3.2009). ראו גם דנ"פ 2974/99 אוחנה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 20.1.2000); ע"פ 7224/03 חסון נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 20.11.2003)). מי אשר מפר איסור משפטי-מוסרי זה צריך להיענש ביד קשה, וזאת על מנת להביע את הסלידה העמוקה ממעשיו המכוערים. עמד על כך בית משפט זה: 'מעשהו זה של הנוהג הבורח פוגע בשורשי הסולידריות החברתית והאישית המינימאלית לקיומה של חברה תקינה. בריחה של נהג מן המקום היא מעשה אנטי-חברתי ואנטי-מוסרי מובהק, וראוי הוא כי ייענש בכל חומרת הדין' (רע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל, פד"י נו (3) 187, 230 (2002)) - ע"פ 5729/09 אלישע לוי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.03.10).

12. נוכח כל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל.

ב. 3 שנות פסילה מלהחזיק או לקבל רשיון נהיגה, מיום שחרורו מהמאסר.

ג. פיצוי הנפגעת בסך של 10,000 ₪.

זכות ערעור תוך 45 יום.

